

Інноваційні методики формування художньо-графічної компетентності учнів ЗЗСО

Анотація. У статті розкрито потенціал платформи Canva як інноваційного інструменту формування художньо-графічної компетентності учнів закладів загальної середньої освіти. Досліджено методологічні аспекти використання цифрових технологій у розвитку креативності школярів. Представлено детальну характеристику навчальних можливостей Canva через структуровану таблицю, що демонструє її застосування в різних освітніх напрямках.

Ключові слова: Canva, художньо-графічна компетентність, цифрові технології, освітні інновації, графічний дизайн, проєктна діяльність, технологічна освіта.

Abstract. The article reveals the potential of the Canva platform as an innovative tool for forming the artistic and graphic competence of secondary school students. The methodological aspects of using digital technologies in developing students' creativity are investigated. A detailed characteristic of Canva's learning opportunities is presented through a structured table demonstrating its application in various educational areas.

Keywords: Canva, artistic and graphic competence, digital technologies, educational innovations, graphic design, project activities, technological education.

Сучасна освіта вимагає впровадження інноваційних технологій, які не лише підвищують якість навчання, але й сприяють розвитку креативності та цифрової грамотності учнів. Важливу роль у цьому процесі відіграє художньо-графічна компетентність, яка є інтегративною характеристикою особистості школяра. Вона визначає емоційно-естетичну спрямованість, здатність до художньо-образного сприйняття та освоєння навколишнього середовища за допомогою графічних методів, а також реалізацію творчих задумів у духовному чи матеріальному вимірі [1].

Ефективним інструментом для розвитку художньо-графічної компетентності в освітньому процесі є використання цифрових платформ, зокрема **Canva** [2]. Ця платформа надає учням можливість опановувати графічний дизайн, створювати візуальні проєкти, працювати з кольором, шрифтами та композицією, що сприяє розвитку їхнього творчого мислення. Інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, широкий набір шаблонів і можливість спільної роботи дозволяють ефективно застосовувати **Canva** у навчальному процесі, інтегруючи традиційні методи художньо-графічного розвитку з сучасними цифровими технологіями [3].

Розглянемо детально навчальні можливості платформи у таблиці 1, яка демонструє, як один цифровий інструмент може розкрити креативний потенціал учнів, підвищити мотивацію до навчання та сформувати важливі компетентності для майбутнього.

Таблиця 1

Напрямок	Типи навчальних матеріалів	Приклади використання	Освітня цінність
Презентації	- Навчальні проєкти; - Предметні дослідження; - Творчі звіти; - Конференційні доповіді.	- Огляд історичної теми; - Результати наукового експерименту; - Звіт про екскурсію;	Розвиток навичок публічного мовлення. Вміння структурувати інформацію.

Напря́м	Типи навчальних матеріалів	Приклади використання	Освітня цінність
		- Презентація власного хобі.	Опанування цифрових інструментів.
Інфографіка	- Статистичні дані; - Порівняльні таблиці; - Навчальні схеми; - Унаочнення складних процесів.	- Демографічні показники; - Порівняння біологічних видів; - Схема фотосинтезу; - Кліматичні зміни.	Розвиток аналітичного мислення. Вміння презентувати складну інформацію. Креативне опрацювання даних.
Дизайн плакатів	- Тематичні стіннівки; - Інформаційні постери; - Запрошення на заходи; - Обкладинки.	- Екологічні плакати; - Правила безпеки; - Запрошення на шкільний захід; - Портфоліо.	Художньо-естетичний розвиток. Формування комунікативних навичок. Творча самореалізація.
Графічні проекти	- Ілюстрації; - Колажі; - Обробка фото; - Авторські дизайни.	- Ілюстрації до книг; - Сімейний фотоальбом; - Обкладинки зошитів; - Логотипи.	Розвиток креативності. Опанування графічних технік. Цифрова грамотність.
Предметні матеріали	- Навчальні посібники; - Довідкові матеріали; - Методичні картки; - Наочні матеріали.	- Карти для географії; - Схеми для біології; - Історичні шкали часу; - Ілюстрації для літератури.	Підтримка навчального процесу. Унаочнення навчального матеріалу. Міждисциплінарний підхід.

Canva демонструє широкий спектр навчальних можливостей, але особливо цікавим є її потенціал саме на уроках технологій. У традиційному форматі учні часто стикаються з необхідністю створення технологічних карт, схем виготовлення виробів та презентації власних проєктів, і саме тут платформа Canva стає незамінним помічником.

Уявімо типовий урок технологій, де школярі мають виготовити виріб – наприклад, невелику годівничку для птахів або органайзер для письмового столу. Раніше учні змушені були витратити багато часу на ручне креслення технологічної карти, малювання ескізів та схем. Canva дозволяє перетворити цей процес на захоплюючу творчу діяльність. Створення технологічної карти на цій платформі перетворюється на окреме мистецтво. Учень може обрати шаблон, який максимально точно відображає послідовність технологічних операцій. Кожен етап можна супроводжувати власними фотографіями, ілюстраціями або піктограмами (рис. 1). Наприклад, при виготовленні годівнички учень має змогу покроково показати процес від вибору матеріалів до фінальної обробки виробу.

Canva надає унікальні можливості для презентації проєкту. Замість традиційного усного звіту, школяр може створити повноцінну мультимедійну презентацію, додати фотографії процесу роботи, включити відеоогляд виробу, додати анімовані елементи, які розкривають технологічні особливості виготовлення [4].

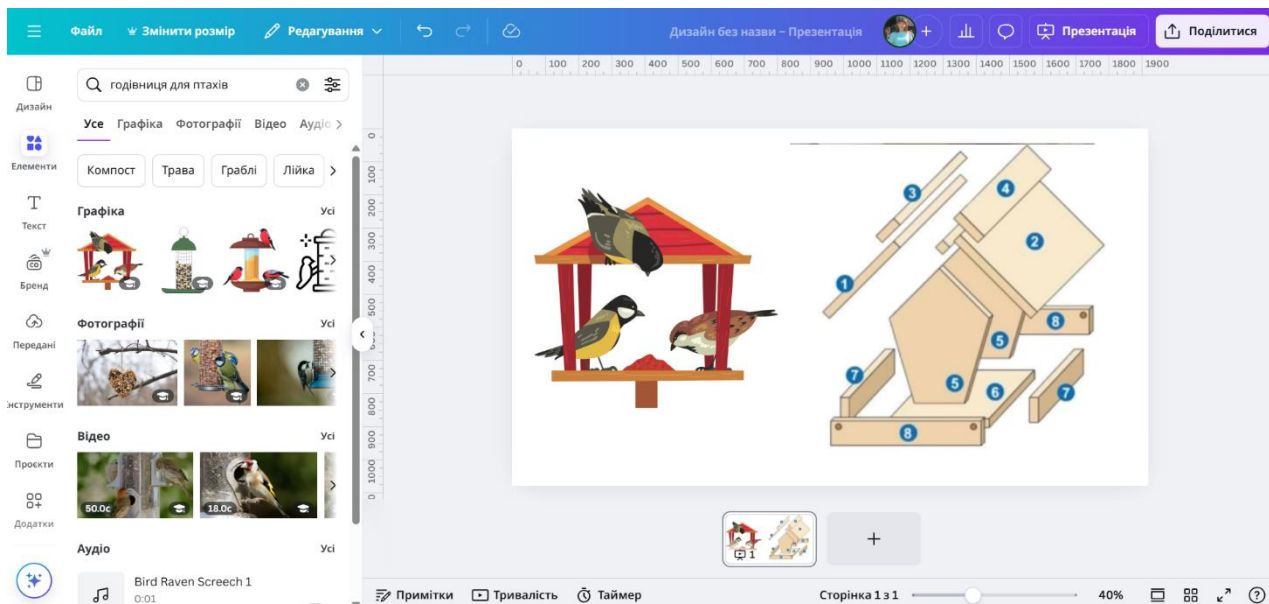

Рис. 1. Підбір ілюстрацій та шаблонів на платформі Canva.

Технологічна карта, створена в Canva, стає не просто технічним документом, а справжнім портфоліо учнівської праці. Її можна роздрукувати, зберегти в електронному вигляді або навіть розмістити на шкільному сайті. Учні отримують можливість не лише демонструвати технічні навички, але й розвивати креативність, дизайнерське мислення та цифрову грамотність.

Звісно, використання онлайн-платформи не замінює практичних навичок ручної праці. Навпаки, вона стає інструментом, який доповнює та підсилює традиційні навчання технологій, даючи учням додаткові можливості для самовираження та професійного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Король А. Формування художньо-графічної компетентності учнів загальноосвітніх навчальних закладів. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. 2011. № 39(1). С. 117-126. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2011_39\(1\)_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2011_39(1)_20). (дата звернення: 15.03.2025).

2. Офіційний сайт Canva. URL: <https://www.canva.com/education/>

3. Шимкова І.В., Никитюк Д.В., Пушкар Л.В. Використання онлайн-платформи Canva для активізації студентів у процесі дистанційного навчання. *Сучасні тенденції підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій, педагогів професійної освіти і фахівців образотворчого та декоративного мистецтва: теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць* / О.В. Марущак (голова) та [ін.]. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2022. Вип. 5. С. 91-94.

4. Шимкова І.В., Цвілик С.Д. Дослідження можливостей застосування онлайн-платформи CANVA за умов електронного дистанційного навчання майбутніх учителів трудового навчання та технологій. *Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції* / за ред. М. С. Курача, І. В.Цісарук. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2023. С. 158-163.